

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено

на засіданні кафедри спеціальної освіти

факультету педагогічної освіти

Львівського національного університету імені Івана Франка

(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри проф. Островська К.О.

Силабус з вибіркової навчальної дисципліни

«Психологічний супровід людей з важкими комплексними порушеннями»,

що викладається в межах ОПІ 016 «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

для здобувачів з спеціальності «Спеціальна освіта», спеціалізації 016.01 «Логопедія»

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Психологічний супровід людей з важкими комплексними порушеннями
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Туган-Барановського 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 016 - Спеціальна освіта
Викладачі дисципліни	Сікорська Леся Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти
Контактна інформація викладачів	lesya.sikorska@lnu.edu.ua Lesya-sb@ukr.net https://pedagogy.lnu.edu.ua/employee/sikorska-l-b Viber:0672701389
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) як он-лайн консультації через Zoom Для погодження часу додаткових он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/psykholohichnyy-suprovod-liudey-z-vazhkymy-kompleksnymy-porushenniamy
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання для того, щоб стати ефективним фахівцем, конкурентноспроможним на ринку праці. Тому у курсі представлено як огляд концепцій в галузі спеціальної психології щодо закономірностей й механізмів функціонування людської психіки з порушеним розвитком, так і процесів та інструментів, які потрібні для формування знань й умінь правильно інтерпретувати, враховувати і використовувати у своїй практичній діяльності набуті знання, вміння і навички щодо психологічного супроводу людей з важкими комплексними порушеннями.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Психологічний супровід людей з важкими комплексними порушеннями» є вибірковою дисципліною з циклу професійної та практичної підготовки спеціальності «Спеціальна освіта» для освітньої програми бакалавра ДФН і ЗФН, яка викладається в 6 і 7 семестрі в обсязі 90 годин, 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Метою вивчення вибіркової дисципліни «Психологічний супровід людей з важкими комплексними порушеннями» є підвищення професійної компетентності майбутніх фахівців сфери спеціальної освіти, розширення, систематизація та закріплення набутих знань із усіх психолого-педагогічних дисциплін, а також дисциплін медичного спрямування, що сприятиме ефективній самореалізації студентів, та набуття ними фахових, програмних та інших компетенцій. Формування базових знань про психологічний супровід, враховуючи вікові, статеві та нозологічні особливості людей з комплексними порушеннями, а також їх оточення. Сприяння формуванню та розвитку знань, вмінь та навичок приймати участь у психологічному супроводі людей з комплексними порушеннями.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Поглиблення уявлень студентів про специфіку психологічної допомоги людям з комплексними порушеннями; ○ З'ясування сутності психологічного супроводу; ○ Набуття вмінь здійснення психолого-педагогічної діагностики сімей, в яких знаходиться людина з комплексними порушеннями; ○ Формування вмінь і навичок ефективної участі у здійсненні психологічного супроводу людей з комплексними порушеннями на кожному віковому етапі їх розвитку; ○ Розвиток у студентів професійно важливих якостей для роботи з різними категоріями осіб з комплексними порушеннями.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васьківська С.В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного діалогу: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 128 с. 2. Воляннюк Н.Ю. Психологічний супровід професійного довголіття викладача. Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії: матер. V Всеукр. наук.-практ. конф./[редкол. Бошицький Ю. Л., Чернецька О. В., Українець С. Я.]. Рівне: РІКУП НАНУ, 2015. С. 191–193. 3. Гречко Л.М. Психологічний супровід дітей з вадами психофізичного розвитку в загальноосвітній школі. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип.6. Кам'янець-Подільський, 2006. С.247 – 250. 4. Кобильченко В.В. Психологічний супровід дітей дошкільного віку з порушеннями зору: монографія/Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2015. 205 с. 5. Мушкевич М. І. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей. /Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. – Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2020. 6. Мушкевич М. І. Психологічний супровід сім'ї, що має проблемну дитину: теорія і практика. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості: монографія/за заг. ред. С.Д. Максименка, С.Б. Кузікової, В.Л. Зливкова. Суми: Вид-во СУМДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. С. 420 – 441.

Додаткова література:

1. Гречко Л. М. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку з вадами психофізичного розвитку в умовах інтегрованого навчання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: 19.00.08/ Ін-т спец. педагогіки АПН України. Київ, 2008. 20 с.
2. Діти із складними порушеннями розвитку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kirc.kyryansk-rada.gov.ua/info/page/20527>
3. Дутковська Р.В. Психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню. /Р.В. Дутковська / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://aqce.com.ua/download/publications/188/254.pdf/>
4. Журавель А.П. Психологічний супровід оперативно-службової діяльності особового складу підрозділів охорони державного кордону України 2006 года: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.09 / А.П. Журавель; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. – Хмельницький, 2006. – 20 с.
5. Капська А.Й. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Київ: Центр учб. літ., 2012. 232 с.
6. Кобильченко В. Супровід як проблема сучасної психологічної науки URL : http://ispukr.org.ua/kobulchenko_v.html (дата звернення: 04.09.2017)
7. Комплексні порушення / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://hirc1.com.ua/dity-z-oor/kompleksni-porushennia/> (класифікація дітей з КП тут)
8. Причини складних порушень розвитку. Підходи до класифікації дітей із складними порушеннями розвитку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/82836/psihologiya/prichini_skladnih_porushen_rozvitku_pidhodi_klasifikatsiyi_ditey_skladnimi_porushenniami_rozvitku
9. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України.– від 06.10.05 N 2961-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – N 2-3. – С. 36.
10. Психолого-педагогічний супровід і підтримка в умовах модернізації освітньо-виховного простору: [Електронний ресурс] Режим доступу: URL: <http://osvita.ua/school/upbring/1334>
11. Птушкін Г.С., Дегтярьова Т.М. Психолого-педагогічний супровід осіб з обмеженнями по слуху в системі професійної освіти. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливим потребами: зб. наук. праць. Київ: Університет «Україна», 2004. 448 с.
12. Савчин М. В. Психологічний супровід розвитку особистості студента з обмеженими можливостями. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Хмельницький: Нац. акад. Держ. прикордон. служб. України, 2012. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/Vnadps_2012_1_41.pdf (дата звернення: 22.01.2013).
13. Система соціального і психолого-педагогічного супроводу дітей пільгових категорій: навч.-метод. посіб. /О. І. Василькова, І. В. Родигіна, М. І. Гринчук та ін. Донецьк: ДонІППО, 2006 206 с.

	<p>14. Слободенюк Л. І. Психологічний супровід у школі: мета, завдання, функції. Шкільному психологу. Усе для роботи. 2009. № 10 (10). С. 2–5.</p> <p>15. Соколов В. В. Сучасні тенденції психологічного супроводу діяльності реабілітаційних закладів освіти в країнах Західної Європи: дис. на здобуття наук. ступеня канд. психолог. наук: 19.00.08/АПН України, Ін-т спец. педагогіки. Київ, 2009. 224 с.</p> <p>16. Соколова Г. Б. Особливості психологічного супроводу батьків, які виховують дітей із синдромом Дауна. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2018. Т. 2. № 3(47). С. 152–157.</p> <p>17. Тичина К.О. Особливості міжособистісних стосунків у сім'ях, що виховують дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення: дис. на здобуття навч. ступеня канд. психол. наук: 19.00.08/Нац.пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2018. 317 с.</p> <p>18. Тохтамиш О. М. Психологічний супровід дітей дошкільного і молодшого шкільного віку з гіперактивністю та дефіцитом уваги: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: 19.00.04/Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2010. 16 с.</p> <p>19. Тюття О. В. Психологічний супровід батьківства. Збірник наукових праць. Психологічні науки. Київ, 2003. Т. 2. Вип. 8. С. 269 – 274.</p>
Обсяг курсу	30 годин аудиторних занять. З них 10 годин лекцій, 20 годин практичних занять та 60 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p><i>Інтегральна компетентність</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>2.3.1. Загальні компетентності</i> ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>2.3.2. Спеціальні (фахові компетентності)</i> СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами. СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p>

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

2.4. Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

	РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.
Ключові слова	Психологічний супровід, супровід, психолого-педагогічний супровід, соціально-психологічний супровід, психологічна реабілітація, система супроводу, класифікація супроводу, психологічна підтримка, виховання, комплексні порушення
Формат курсу	Очний і заочний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	залік вкінці семестру письмовий+тестовий+усний+комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з основ психології, спеціальної психології, біології та фізіології, достатніх для сприйняття категоріального апарату з психологічного супроводу осіб з комплексними порушеннями, розуміння джерел виникнення психічних процесів та явищ.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, групові форми роботи, мозковий штурм, дискусія, презентації
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер. Загальноживані програми і операційні системи, платформа Zoom, Teams, Skype, Viber, електронна пошта
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

	<p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p style="text-align: center;">Питання до заліку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття супроводу. 2. Поняття психологічного супроводу. 3. Психолого-педагогічний супровід. 4. Соціально-психологічний супровід. 5. Відмінність супроводу та психологічної реабілітації. 6. Система супроводу. 7. Класифікація супроводу. 8. Концепція супроводу. 9. Процедура психологічного супроводу. 10. Поняття психологічного супроводу людей з комплексними порушеннями. 11. Причини комплексних порушень розвитку. 12. Класифікація дітей із комплексними порушеннями розвитку. 13. Психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню. 14. Особливості дорослих людей з комплексними порушеннями. 15. Психологічний супровід сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями. 16. Батьківство. 17. Типи батьківсько-дитячих стосунків. 18. Психологічний супровід батьківства. 19. Змістовні складові психологічного супроводу сімей із дітьми з комплексними порушеннями. 20. Структура психологічного супроводу сім'ї. 21. Основні принципи дослідження сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями. 22. Психодіагностичні методики дослідження сім'ї. 23. Психотерапевтичні методики психологічного супроводу сімей. 24. Психологічний супровід дорослих людей з комплексними порушеннями.

	25. Діагностика рівня сформованості рівня соціально-психологічної адаптації людини з комплексними порушеннями. 26. Психодіагностика і спостереження осіб, що опікуються людиною з порушеннями розвитку. 27. Шляхи здійснення та особливості психологічного супроводу дорослої людини з комплексними порушеннями. 28. Детермінанти ефективності психологічного супроводу сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

***ПРИМІТКА**

Зовнішня форма вираження силябусу може бути відмінною та поданою до візуального сприйняття не лише у формі таблиці. Бажаним є дотримання самої структури. Можливе наповнення силябусу додатковими розділами із розширенням інформації про курс. Запропонована форма є лише зразком.

*** Схема курсу*

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання

	<p>Тема 1. Психологічний супровід: обґрунтування та теоретичне визначення поняття</p> <p>1. Предмет, об'єкт, мета та методи навчальної дисципліни.</p> <p>2. Сутність основних понять.</p> <p>3. Визначення поняття психологічний супровід людей з комплексними порушеннями.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>Журавель А.П. Психологічний супровід оперативно-службової діяльності особового складу підрозділів охорони державного кордону України 2006 года: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.09 / А.П. Журавель; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. – Хмельницький, 2006. – 20 с.</p> <p>Кобильченко В. Супровід як проблема сучасної психологічної науки URL : http://ispukr.org.ua/kobulchenko_v.html (дата звернення: 04.09.2017)</p> <p>Мушкевич М.І. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей. /Дисертація на здобуття наукового ступеня</p>	<p>2 год. лекції 4 год. практичні заняття</p> <p>Повторити і поглибити знання про:</p> <p>1) вікові кризи та сензитивні періоди розвитку;</p> <p>2) причини порушення розвитку</p>	
--	--	----------------------------------	--	--	--

			<p>доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. – Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2020. – 505 с.</p> <p>Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України.– від 06.10.05 N 2961-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – N 2-3. – С. 36.</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>Тема 2. Причини комплексних порушень розвитку. Підходи до класифікації та супроводу дітей із комплексними порушеннями.</p> <p>1. Класифікація дітей з комплексними порушеннями.</p> <p>2. Психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню.</p> <p>3. Особливості дорослих людей з комплексними порушеннями.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>Діти із складними порушеннями розвитку /[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://kirc.kupyansk-rada.gov.ua/info/page/20527</p> <p>Дутковська Р.В. Психологічні особливості дітей з комплексними порушеннями, які підлягають індивідуальному навчанню. /Р.В. Дутковська / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://aqce.com.ua/download/publications/188/254.pdf/</p> <p>Комплексні порушення / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://hirc1.com.ua/dity-z-ooop/kompleksni-porushennia/</p> <p>Причини складних порушень розвитку. Підходи до класифікації</p>	<p>2 год. лекції 4 год. практичні заняття</p> <p>Повторити і поглибити знання про:</p> <p>1) причини стресу та його сутність;</p> <p>2) психологічні особливості сімей з дитиною з ОПП.</p>	
--	---	----------------------------------	---	---	--

		<p>дітей із складними порушеннями розвитку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/82836/psihologiya/prichini_skladnih_porushen_rozvitku_pidhodi_klasifikatsiyi_ditey_skladnimi_porushenniyami_rozvitku</p> <p>Психолого-педагогічний супровід і підтримка в умовах модернізації освітньо-виховного простору: [Електронний ресурс] - Режим доступу: URL: http://osvita.ua/school/upbring/1334</p>		
--	--	---	--	--

	<p>Тема 3. Психологічний супровід сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями.</p> <p>1. Психологічний супровід батьківства.</p> <p>2. Змістовні складові психологічного супроводу сімей із дітьми з комплексними порушеннями.</p> <p>3. Теоретичне обґрунтування структури психологічного супроводу сім'ї.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>Васьківська С.В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного діалогу: навч. посіб. Київ: Главник, 2006. 128 с.</p> <p>Волянук Н.Ю. Психологічний супровід професійного довголіття викладача. Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії: матер. V Всеукр. наук.-практ. конф./[редкол. Бошицький Ю. Л.,</p>	<p>2 год. лекції 4 год. практичні заняття</p>	<p>2021-2022 н.р.</p>
--	--	----------------------------------	--	---	-----------------------

	<p>Тема 4. Діагностичний комплекс психологічного супроводу сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями.</p> <p>1. Основні принципи дослідження сімей, що мають дітей з комплексними порушеннями.</p> <p>2. Психодіагностичні методики дослідження сім'ї.</p> <p>3. Психотерапевтичні методики психологічного супроводу сімей.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>Чернецька О. В., Українець С. Я.]. Рівне: РІКУП НАНУ, 2015. С. 191–193.</p> <p>Гречко Л.М. Психологічний супровід дітей з вадами психофізичного розвитку в загальноосвітній школі. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип.6. Кам'янець-Подільський, 2006. С.247 – 250.</p> <p>Гречко Л. М. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку з вадами психофізичного розвитку в умовах інтегрованого</p>	<p>2 год. лекції 4 год. практичні заняття</p>	<p>2021-2022 н.р.</p>
--	--	----------------------------------	--	---	-----------------------

	<p>Тема 5. Психологічний супровід дорослих людей 3 комплексними порушеннями.</p> <p>1. Діагностика рівня сформованості рівня соціально-психологічної адаптації людини з комплексними порушеннями.</p> <p>2. Психодіагностика і спостереження осіб, що опікуються людиною з порушеннями розвитку.</p> <p>3. Шляхи здійснення та особливості психологічного супроводу дорослої людини з комплексними порушеннями.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>навчання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: 19.00.08/ Ін-т спец. педагогіки АПН України. Київ, 2008. 20 с.</p> <p>Журавель А.П. Психологічний супровід оперативно-службової діяльності особового складу підрозділів охорони державного кордону України 2006 года: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.09 / А.П. Журавель; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. – Хмельницький, 2006. – 20 с.</p> <p>Капська А.Й. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. Київ: Центр учб. літ., 2012. 232 с.</p> <p>Кобильченко В.В. Психологічний супровід дітей дошкільного віку з порушеннями зору: монографія/Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. Полтава:</p>	<p>2 год. лекції 4 год. практичні заняття</p>	<p>2021-2022 н.р.</p>
--	---	----------------------------------	--	---	-----------------------

		<p>ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2015. 205 с. Комплексні порушення / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <a href="https://hirc1.com.ua/dity-z-
oop/kompleksni-
porushennia/">https://hirc1.com.ua/dity-z- oop/kompleksni- porushennia/ (класифікація дітей з КП тут)</p> <p>Мушкевич М. І. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей. /Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія. – Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, Київ, 2020.</p> <p>Мушкевич М. І. Психологічний супровід сім'ї, що має проблемну дитину: теорія і практика. Психологічні технології ефективного функціонування та розвитку особистості: монографія/за заг. ред. С.Д. Максименка, С.Б. Кузікової, В.Л. Зливкова.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Суми: Вид-во СУМДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. С. 420 – 441. Причини складних порушень розвитку. Підходи до класифікації дітей із складними порушеннями розвитку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidru4niki.com/82836/psihologiya/prichini_skladnih_porushen_rozvitku_pidhodi_klasifikatsiyi_ditey_skladnimi_porushennya_mi_rozvitku Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України.– від 06.10.05 N 2961-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – N 2-3. – С. 36. Психолого-педагогічний супровід і підтримка в умовах модернізації освітньо-виховного простору: [Електронний ресурс] - Режим доступу: URL: http://osvita.ua/school/upbring/1334 Птушкін Г.С., Дегтярьова Т.М. Психолого- педагогічний супровід</p>		
--	--	--	--	--

		<p>осіб з обмеженнями по слуху в системі професійної освіти. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливим потребами: зб. наук. праць. Київ: Університет «Україна», 2004. - 448 с. Савчин М.В.</p> <p>Психологічний супровід розвитку особистості студента з обмеженими можливостями. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Хмельницький: Нац. акад. Держ. прикорд. служб. України, 2012. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/Vnadps_2012_1_41.pdf (дата звернення: 22.01.2013).</p> <p>Система соціального і психолого-педагогічного супроводу дітей пільгових категорій: навч.-метод. посіб. /О. І. Василькова, І. В. Родигіна, М. І. Гринчук та ін. Донецьк: ДонІППО, 2006 206 с.</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Слободенюк Л. І. Психологічний супровід у школі: мета, завдання, функції. Шкільному психологу. Усе для роботи. 2009. № 10 (10). С. 2–5.</p> <p>Слюсарев Ю.В. Психологическое сопровождение как фактор активизации саморазвития личности: Автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01 / Ю.В. Слюсарев; Санкт-Петербург. гос. ун-т. – С.Пб., 1992. – 16 с.</p> <p>Соколов В. В. Сучасні тенденції психологічного супроводу діяльності реабілітаційних закладів освіти в країнах Західної Європи: дис. на здобуття наук. ступеня канд. психолог. наук: 19.00.08/АПН України, Ін-т спец. педагогіки. Київ, 2009. 224 с.</p> <p>Соколова Г. Б. Особливості психологічного супроводу батьків, які виховують дітей із</p>		
--	--	--	--	--

		<p>синдромом Дауна. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2018. Т. 2. № 3(47). С. 152–157.</p> <p>Тичина К.О. Особливості міжособистісних стосунків у сім'ях, що виховують дітей старшого дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення: дис. на здобуття навч. ступеня канд. психол. наук: 19.00.08/Нац.пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2018. 317 с.</p> <p>Тохтамиш О. М. Психологічний супровід дітей дошкільного і молодшого шкільного віку з гіперактивністю та дефіцитом уваги: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: 19.00.04/Ин- т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Київ, 2010. 16 с.</p> <p>Тюптя О. В. Психологічний супровід батьківства. Збірник наукових праць.</p>		
--	--	---	--	--

			<p>Психологічні науки. Київ, 2003. Т. 2. Вип. 8. С. 269 – 274. Яковенко О. В. Системний підхід у сімейному консультуванні. Психологія та психосоціальні інтервенції: наук. журн. 2018. Т. 1. С. 62 – 67.</p>		
--	--	--	--	--	--